

SAIRAANHOITOPIIIRIN TB-TOIMINTAOHJELMA

STM:N VELVOITE: Sairaanhoidopiirit tekevät toimintaohjelman alueelleen Valtakunnallisen TB-ohjelman* linjojen mukaisesti vuoden 2007 aikana.

TAVOITTEET: Yhtenäistää ja tehostaa valtakunnallista TB:n torjunta- ja hoitotyötä.
Edistää käytännön työn sujuvuutta ja paikallisten TB-toimijoiden verkostoitumista.

OHJELMAN PÄÄTOIMINTA-ALUEET

- A. Sairaanhoidopiirin vastuusairaalan toiminta
- B. Vastuusairaalan yhteistyö perusterveydenhuollon ja muiden toimijoiden[^] kanssa
- C. Yhteistyö perusterveydenhuollon ja muiden toimijoiden[^] kesken

LÄHTÖKOHDAT JA ETENEMINEN

Eri sairaanhoidopiirien alueella tuberkuloosin ilmaantuvuus ja riskiryhmät voivat vaihdella. Tarkoituksena on luoda toimintaohjelma, joka vastaa kyseisen sairaanhoidopiirin tilannetta ja tarpeita. Alueellisten koulutusten, selkeiden ohjeistojen ja hyvän yhteistyöverkoston avulla helpotetaan käytännön työtä ja tehostetaan tuberkuloosin torjuntaa.

Sairaanhoidopiirin toimintaohjelman laadinta suositellaan aloitettavaksi yliopisto/keskussairaalasta, jossa kartoitetaan nykytilanne ja päivitetään tuberkuloosin hoito- ja torjuntakäytäntö sekä selvitetään lisäohjeistus- ja koulutustarpeet. Samanaikaisesti kartoitetaan alueen avohoidon ja sosiaalihuollon toimijat, joiden kanssa tuberkuloosityötä tehdään. Näiden toimijoiden kanssa luodaan yhteysverkosto ja tehdään/päivitetään TB-ohjeistukset. Lisäksi neuvotellaan koulutustarpeet ja -toiveet ja tehdään näiden perusteella alueellinen koulutus suunnitelma.

Erikoissairaanhoidon toimijoiden tulisi myös kannustaa ja tarpeen mukaan antaa asiantuntija-apua perusterveydenhuollon ja muiden toimijoiden välisessä tuberkuloosityössä.

Seuraavassa esitetään ehdotuksia toimintaohjelman laatimiseksi. Painotusalueet voivat vaihdella sairaanhoidopiireittäin.

* **Valtakunnallinen tuberkuloosiohjelma 2006** löytyy nettiosoitteesta www.ktl.fi, www.stm.fi ja www.filha.fi

[^] Muut toimijat: Sosiaalihuolto, yksityinen työterveyshuolto, pakolaiskeskukset, vankilat, geriatriset hoitopaikat, opiskelijaterveydenhuolto, lääninhallitus.

A. SAIRAAHOITOPUIRIN VASTUUSAIRAALAN TOIMINTA

1. Toiminnan organisointi

Yhteistyökokous ja työryhmien perustaminen

Projektipäällikkö
Sihteeri
Työryhmän jäsenet
Asiantuntijajäsenet, jotka osallistuvat tarvittaessa
Projektisuunnitelma:
tavoitteet, rahoitus, resurssit, aikataulu

Toimintaan osallistuvat työntekijät

keuhkosairaudet	lääkäri 1-2 kpl, TB-vastuuhoitaja 1-2 kpl
infektiosairaudet	lääkäri 1-2 kpl, hygieniahoitaja 1-2 kpl
lastentaudit	lääkäri 1-2 kpl, TB-vastuuhoitaja 1-2 kpl
työterveyshuolto	lääkäri, hoitaja
mikrobiologia	lääkäri, lab.hoitaja
tekniikka/huolto	ilmastointi/rakennesuunnittelija
sihteeri	

2. Toimintasuunnitelma

Sairaalan sisäiset toimet

TB-vastuualueiden määrittäminen	⇒
Yhteistoiminnosta sopiminen	⇒
Riskitilat ja -toimenpiteet	⇒
Ohjeistukset***	⇒
Koulutukset***	⇒
Toiminnan seuranta	⇒

Yksiköittäin, vastuuhenkilöt yksiköissä
Esim. MDR-TB:n ja HIV-TB:n hoito, kontaktiselvitykset, koulutus
Torjuntatoimien päivittäminen, rakenteiden korjaukset
Säännöllinen päivitys, uudet ohjeet, kaavakkeet
Yksiköittäin, koko sairaalaa koskevat
Seurantamittarit, tutkimukset, tilastointi ja raportointi

Sairaalan ulkopuoliset toimet

Yhteistoiminta aluesairaaloitten kanssa	⇒
Koulutukset	⇒
Tiedottaminen	⇒
Ohjaus ja seuranta shp:n alueella	⇒

Ohjaus, konsultaatioyhteydet, ohjeistot
Alueelliset koulutukset
Vuosiraportti, ajankohtaista-palsta intranettiin?
Vastuuhenkilöt, tilanne- ja ongelmaraportointi

B. VASTUUSAIRAALAN YHTEISTYÖ PERUSTERVEYDENHUOLLON JA MUIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Yhteistyötahot

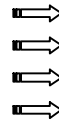
Terveyskeskukset
Työterveyshuolto, kunnallinen ja yksityinen
Vankilat
Pakolaiskeskukset

Asuntolat, vieroitusklinikat/ laitokset
Geriatriset laitokset ja vuodeosastot
YTHS ja muu opiskelijaterveydenhuolto
Lääninhallitus, lääninlääkäri

1. Yhteistyökokoukset ja verkostuminen

Aihealueet

Nykytilanne
Yhteystiedot
Vastuutehtävät, yhteistoimintojen kehittäminen
Toiminnan ongelma-alueet
Tiedottaminen

Vastuuhenkilöt ja konsultaatiopalveluista sopiminen
Esim. kontaktiselvitykset ja valvottuhoito
Ohjeistot ja toimintatapojen muutokset
Koulutukset ja toiminnan muutokset

2. Ohjeistukset

Aiheita

Diagnostiikka, lähettäminen sairaalaan
Kontaktiselvitykset
Valvottu hoito
Riskiryhmien seulontatutkimukset
Työterveystarkastukset

Tarvittavat kaavakkeet

Kontaktiselvitykset
Valvottu hoito
Muita?

3. Kohdistetut koulutukset

Kohderyhmiä

Terveyskeskukset
Pakolaiskeskukset
Vankilat
Työterveyshuolto
Sos.huollon toimijat

Aiheita

Diagnostiikka
Lasten diagnostiikka, BCG
Tartunnan torjunta
Riskiryhmätoimet
Kontaktiselvitykset
Valvottu hoito
Työterveyshuollon tarkastukset (huomioiden erikseen lasten kanssa työskentelevät)

C YHTEISTYÖ PERUSTERVEYDENHUOLLON JA MUIDEN TOIMIJOIDEN KESKEN

Yhteistyötahot

Terveyskeskukset
Pakolaiskeskukset
Asuntolat, vieroitusklinikat/ laitokset
Geriatriset hoito- / hoivalaitokset

Vankilat
Yksityinen työterveyshuolto
YTHS/ muu opiskelija terveydenhuolto
Lääninhallitus, lääninlääkäri

1. Verkostuminen

Yhteystiedot ja vastuuhenkilöt
Vastuutehtävät, yhteistoimintojen kehittäminen
Tiedottaminen

2. Koulutukset, ohjeistukset

Kohderyhmät
Aiheet

3. Väestöön kohdistuvat toimet

Potilastiedotteet

Kirjalliset, eri kielillä
Yhteistyö kansalaisjärjestöjen ja potilas-
yhdistysten kanssa

Tiedotteiden jakelupaikkoja

Pakolaiskeskukset
Asuntolat
Vieroituslaitokset
Sosiaalihuollon pisteet

***** SAIRAALA**

Ohjeistojen aiheita

Tartunnan torjunta, suojautuminen

TB- diagnostiikka ja hoito

Kontaktiselvitykset

Valvotun hoidon järjestäminen

Lasten diagnostiikka ja kontaktiselvitykset, Mantoux-testi

LTBI: n hoito TNF – salpaajalääkitystä saavilla potilailla

Työterveyshuolto (erikseen lasten kanssa työskentelevien tarkastukset)

Potilasohjeet: perustiedote, lääkitys, valvottu hoito

Vastuualueet, -henkilöt, yhteystiedot

Koulutusten aiheita

Tartunnan torjunta, suojautuminen, hupputestaukset

TB: n diagnostiikka ja hoito

Kontaktiselvitykset

Valvotun hoidon järjestäminen

Lasten diagnostiikka ja kontaktiselvitykset, Mantoux-testi

Päihdeongelmaisen potilaan hoito eristyshuoneessa